

Handläggare

Carina Stolt
Tfn 0142-851 11

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Systematiskt effektiviseringsarbete - svar på motion

Bakgrund

Curt Karlsson har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner

Sammanfattning

Curt Karlsson (L) har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2015-11-17 att kommunövergripande se över möjligheten till effektiviseringar. Effektiviseringsuppdraget utgår från fyra strategier vilket innefattar ledningssystemet, effektiv samverkan, e-förvaltning samt ständiga förbättringar. Parallellt samverkar kommunen kring e-tjänster i Cesam Öst, kommunövergripande kvalitetsredovisning (KKIK) i samarbete med SKL, medborgardialogutveckling med samverkande kommuner och SKL samt värdesflödeskartläggningar där kommunledningskontoret stödjer kommunens andra förvaltningar.

Kommunstyrelsen föreslår besluta föreslå kommunfullmäktige

att genom redovisade åtgärder anse motionen bifallen.

Kommunstyrelsens förvaltning

Dag Segrell
Kommunchef

Handläggare
Carina Stolt
Tfn 0142-851 11

Kommunstyrelsen

Åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete - svar på motion

Sammanfattning

Curt Karlsson (L) har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2015-11-17 att kommunövergripande se över möjligheten till effektiviseringar. Effektiviseringsuppdraget utgår från fyra strategier vilket innefattar ledningssystemet, effektiv samverkan, e-förvaltning samt ständiga förbättringar. Parallellt samverkar kommunen kring e-tjänster i Cesam Öst, kommunövergripande kvalitetsredovisning (KKIK) i samarbete med SKL, medborgardialogutveckling med samverkande kommuner och SKL samt värdesflödeskartläggningar där kommunledningskontoret stödjer kommunens andra förvaltningar.

Motionen är genom ovanstående arbete bifallen.

Bakgrund

Curt Karlsson (L) har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner. Yrkandet innefattade att Mjölby kommun ska organisera jämförelser i fråga om bland annat organisation, arbetsmetoder och motivationsskapande insatser som ska ligga till grund för effektivitetshöjande åtgärder.

Kommunfullmäktige beslutade 2014-08-26 att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Syfte

Syftet är att utveckla arbetsprocesser för att effektivisera det pågående arbetet inom kommunen.

Nuvarande situation

Såsom motionären beskriver det har förvaltningarna ett pågående arbete med att analysera resultatet av olika jämförelser och det finns med i det löpande arbetet som en parameter i verksamhetsutvecklingen.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2015-11-17, i samband med att budgeten fastställdes, att kommunövergripande se över möjligheten till effektiviseringar. Uppdraget har påbörjats och genomförs i projektform. En behovsbeskrivning har tagits fram som beskriver bakomliggande orsaker, konsekvenser om behovet inte hanteras samt den förväntade nyttan av arbetet. Projektledare som utsetts att leda uppdraget är Thomas Gustafsson, verksamhetscontroller. Projektet är inne i en fas av att forma den projektorganisation som bedöms som nödvändig.

Effektiviseringsuppdraget utgår från fyra strategier vilket innefattar ledningssystemet, effektiv samverkan, e-förvaltning samt ständiga förbättringar. De fyra strategierna är under pågående process inom kommunen.

Kommunens ledningssystem

Ledningssystemet antogs av kommunfullmäktige 2015-12-15 § 148. Styrdokumentet kommer att utgöra grunden till kommunens styrning och ledning. Under 2016 kommer arbetet fokuseras på förankring i organisationen samt utveckling av gemensamma arbetssätt och verktyg. Som exempel kan nämnas att en extern föreläsare kommer att hålla ett seminarium under temat ”Att kombinera effektivitet med hög kvalitet i kommunal tjänsteverksamhet.”

Analysprojektet

Kommunen deltar i ett nationellt nätverk där mål- och resultatstyrning står i fokus. SKL initierade 2015 ett projekt ”Analys – sök orsaker och dra slutsatser” för nätverkskommunerna. Bakgrunden var ett uttalat behov av att utveckla metoder för analys av resultat i syfte att förbättra verksamheten.

Kommunen deltar under projektet som löper från december 2015 till april 2016. Ambitionen är att det ska resultera i ett arbetsätt för analys samt att detta kan dokumenteras i en handbok som stöd.

Effektiv samverkan

Kommunstyrelsen har även lämnat ett uppdrag om effektiv samverkan internt mellan kommunens förvaltningar bland annat utifrån nämndernas arbete med åtaganden. För att förbättra samverkan har förvaltningsgemensamma tjänstemannanätverk bildats som arbetar med att planera, genomföra och följa upp strategiska åtgärder som leder till måluppfyllelse.

Cesam Öst

Parallellt med övriga uppdrag pågår ett projekt hos sju kommuner i ett gemensamt samverkansforum benämnt Cesam Öst. De samverkande kommunerna är förutom Mjölby även Norrköping, Söderköping, Finspång, Valdemarsvik, Västervik och Vadstena. Avtal tecknades i oktober 2015 om att tillsammans utveckla och införa e-tjänster. Syftet är kunna ta del av befintliga tekniska lösningar för att snabbare kunna erbjuda e-tjänster och samtidigt hitta kostnadseffektiva lösningar till gagn för kommunens medborgare.

Medborgardialog

Mjölby kommun ingår även i ett nätverk som hålls ihop av Sveriges Kommuner och Landsting SKL med diskussioner om att utveckla möjligheterna till medborgardialog. I nätverket deltar ett flertal av Sveriges kommuner, regioner och landsting. Deltagandet grundar sig från målet att vi ska ge medborgarna en god service och ges förutsättningar till inflytande. En utgångspunkt är att kommunen involverar invånarna tidigare i olika processer vilket i förlängningen bedöms kunna bidra till effektiviseringar.

Värdesflödeskartläggningar

Kommunstyrelsen stödjer idag även förvaltningarna i arbetet med ständiga förbättringar bl a genom arbetsförlagda utbildningsinsatser och värdeflödeskartläggningar. Under året är planeringen att anställa en person som bland annat ska arbeta med verksamhetsutveckling.

Kommunens kvalitet i korthet

SKL har sedan många år drivit utvecklingsarbetet Kommunens kvalitet i korthet (KKIK). Syftet är att skapa en form av kommunövergripande kvalitetsredovisning, där ett 40-tal mått speglar merparten av kommunens verksamhet och utveckling. Ett delsyfte är att resultaten blir jämförbara med andra deltagande kommuner, vilket i nuläget överstiger 200.

Kommunen har periodvis haft hög ambitionsnivå vad gäller Kommunens kvalitet i korthet. Under senare år har antal mätningar, jämförelser, undersökningar och rankingar ökat betänkligt. Även definitioner mellan olika mätningar varierar. Det har medfört att möjligheten att ta hand om och analysera resultaten har försvårats. Därför har ambitionsnivån med KKIK medvetet sänkts. I nuläget är det ett fåtal mått ur mätningen som används som indikatorer till kommunmålen.

Finansiering/ekonomiska konsekvenser

Ekonomiavdelningen planerar att avsätta en tjänst för effektiviseringsprojektet. I övrigt sker arbetet med befintliga personella och ekonomiska resurser.

Avstämning mot planer och policys

Kommunen har beslutat om ett övergripande mål att

- Medborgarna ska få en god service och ges förutsättningar till inflytande.

Kommunstyrelsen ansvarar för och leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och har Kommunstyrelsens förvaltning som stöd.

Följande åtaganden för kommunstyrelsens förvaltning antogs av kommunstyrelsen § 212, 2015-10-07

- Kommunstyrelsens tjänster och service ska utvecklas i takt med medborgares och kunders behov och förväntningar
- Kommunstyrelsen ska utveckla sin styrande och samordnande funktion.

Beaktande av barnkonventionen

Som en del i uppdraget ska även barnets perspektiv analyseras då det bedöms relevant.

Samråd

Samråd har genomförts i samband med budgetberedningen. Effektiviseringsprojektet är även förankrat med kommunens samtliga förvaltningar.

Datum

Diarienummer

Bedömningar/överväganden

Kommunen är i ständigt behov av att förnya och utveckla sin verksamhet och bedömningen är att det behöver systematiseras genom att ett formellt beslut har fattats att effektivisera verksamheten samt att kommunstyrelsen har antagit ett ledningssystem.

Kommunstyrelsens förvaltning

Carina Brofeldt
Utvecklingschef

Postadress

Mjölby kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
595 80 MJÖLBY

Besöksadress

Burensköldsvägen 11-13

Telefon

0142 - 850 00

Telefax

0142-851 20

Internetadress

www.mjolby.se

e-postadress

kommunstyrelsen@mjolby.se

Bankgironummer

791-9848

§ 23**KS/2014:380****Svar på motion- systematiskt effektiviseringsarbete****Bakgrund**

Curt Karlsson har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner

Sammanfattning

Curt Karlsson (L) har 2014-08-25 lämnat in en motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2015-11-17 att kommunövergripande se över möjligheten till effektiviseringar. Effektiviseringsuppdraget utgår från fyra strategier vilket innefattar ledningssystemet, effektiv samverkan, e-förvaltning samt ständiga förbättringar. Parallellt samverkar kommunen kring e-tjänster i Cesam Öst, kommunövergripande kvalitetsredovisning (KKIK) i samarbete med SKL, medborgardialogutveckling med samverkande kommuner och SKL samt värdesflödeskartläggningar där kommunledningskontoret stödjer kommunens andra förvaltningar.

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att genom redovisade åtgärder anse motionen bifallen.

Beslutet skickas till:

Akten

Kommunstyrelsen

Motion om åtgärder för ett systematiskt effektiviseringsarbete genom jämförelser med andra kommuner

Med ekonomiskt stöd från mitt parti fick jag för ett knappt år sedan möjlighet att delta i den kvalitetsmässan med inbyggda Politiker dagar som arrangeras i Göteborg vartannat år och som har sitt fokus på kommunernas verksamhet. Det var en myriad av seminarier och utställningar. Som så ofta slog det mig hur mycket det finns att inspireras av och lära av varandra.

Dagen innan jag reste till Göteborg hade jag i kommunfullmäktige röstat för en höjning av kommunalskatten med 89 öre, en exceptionellt stor höjning som främst motiverades av plötsliga och mycket stora kostnadsökningar inom skola och omsorg, som inget parti såg några möjligheter att hantera på annat sätt, åtminstone inte på kort sikt. Majoritetens beslut landade på ytterligare 5 öres skattehöjning. Mjölby kommun höjde därmed skatten näst mest av alla 290 kommunerna i landet, en silvermedalj att känna måttlig stolthet över.

Vår ”branschorganisation”, Sveriges kommuner och landsting (SKL), publicerar löpande en omfattande statistik i form av bl.a. kostnadsjämförelser mellan kommuner för olika typer av politisk service. Statistiken återkommer också med jämna mellanrum i tidskriften Dagens Samhälle, som såvitt jag förstår alla fullmäktigeledamöter får hem till sig. Den här statistiken är förbryllande – kostnaderna för en viss typ av insats kan variera på ett häpnadsväckande sätt, också inom sådana områden där servicenivån, åtminstone den lägsta, i betydande utsträckning är lagreglerad och därmed kan prövas i domstol. Det är nästan alltid svårt att hitta förklaringar till den skiftande resursinsatsen, till exempel i form av kommunstorlek, belägenhet i landet, befolkningsstruktur eller politisk färg på ledarskapet. Medborgarnas bedömning av kvaliteten på den service som de erhåller förefaller också påverkas ganska lite av den kommunala resursinsatsen. Den enda slutsats jag kunnat dra av detta är att sättet att organisera verksamheten, att förse den med adekvata metoder och att entusiasmera medarbetarna har en avgörande betydelse för behovet av resurser och därmed för kommunens behov av att tillföra sig skatteintäkter.

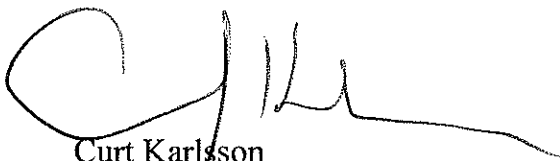
Jag har inga problem med dagens skattesats, om den är nödvändig för att tillhandahålla kommunal service på nuvarande nivå. Men vi borde seriöst pröva, om det är möjligt att nå målen med mindre resurser och lägre skattesats. En onödigt hög skattesats är nämligen ingen tillgång, om man som kommun skall attrahera nya medborgare (eller behålla dem som man redan har). Jag vill i sammanhanget understryka, att jag med effektivisering avser hur man når ett givet mål med mindre resurser. Det handlar alltså inte om att sänka kostnaderna genom att ge avkall på målen.

En möjlighet till en sådan prövning erbjuder sig i form av systematiska jämförelser med ett antal andra kommuner för att finna en s.k. best practice inom skilda områden. Jag har tagit del av information om att enskilda nämnder företar sådana jämförelser, men jag anser att jämförelserna skulle vinna i trovärdighet och realism, om de hölls samman, över alla facknämnderna, av kommunstyrelsen. Med ett sådant upplägg finns ju också möjligheten att studera hur andra kommuner byggt upp såväl nämnds- som förvaltningsorganisation, hur till exempel gemensamma e-tjänster används i effektiviseringssyfte och hur de anställda ges utrymme för sin professionalitet. Utifrån mina tidigare professionella erfarenheter tror jag inte, att en jämförelse av det här slaget kan genomföras inom ramen för det ordinarie budgetarbetet utan den måste med största sannolikhet organiseras inom ramen för ett särskilt projekt under kommunstyrelsens ledning.

Med hänvisning till det anförda yrkar jag

- **att** kommunfullmäktige skall besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att inom ramen för ett särskilt projekt organisera sådana jämförelser mellan Mjölby kommun och ett antal andra kommuner i fråga om bland annat organisation, arbetsmetoder och motivationsskapande insatser, som kan ligga till grund för effektivitetshöjande åtgärder i Mjölby kommun och därigenom också kunna ge utrymme för en lägre skattesats.

Mjölby den 21 augusti 2014

Curt Karlsson
Folkpartiet liberalerna

